

UNIWERSYTET
JANA KOCHANOWSKIEGO W KIELCACH

**PROGRAM
MIĘDZYNARODOWEJ INTERDYSCYPLINARNEJ
KONFERENCJI NAUKOWEJ**

*Aktywizacja seniorów –
między powinnością a profesją –
kształcenie i działanie*

KIELCE ; 8-9 MAJA 2013

KOMITET NAUKOWY

prof. Gianluca Biggio (Włochy)
prof. dr Cristina Botella (Hiszpania)
prof. zw. dr hab. Andrzej Bogaj
prof. dr Daniel David (Rumunia)
prof. zw. dr hab. Andrzej Jopkiewicz
dr hab. prof. UJK Bożena Matyjas
dr hab. prof. UJK Elżbieta Trafiałek
dr hab. prof. UP Zofia Szarota
dr hab. prof. UJK Małgorzata Orłowska

KOMITET HONOROWY

Rektor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach
prof. zw. dr hab. Jacek Semaniak
Prezydent Miasta Kielce – Wojciech Lubawski
Wojewoda Świętokrzyski - Bożentyna Pałka-Koruba
Marszałek Województwa Świętokrzyskiego - Adam Jarubas
Prezes Świętokrzyskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku –
mgr Elżbieta Iwan
Zastępca Dyrektora MOPR w Kielcach –
mgr Magdalena Gościńiewicz
Przewodniczący Świętokrzyskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa
Gerontologicznego –
dr Dorota Kozieł

KOMITET ORGANIZACYJNY

dr Małgorzata Stawiak – Ososińska
dr Agata Chabior
dr Sławomir Chrost
dr Agnieszka Szplit

Miejsce obrad

Budynek Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego Kielce, ul. Krakowska 11,

PROGRAM OBRAD

ŚRODA 8 MAJA 2013

9.00 – 10.00 Rejestracja uczestników

10.00 – 10.30 Oficjalne otwarcie konferencji

Przywitanie uczestników konferencji przez:

Rektora UJK prof. zw. dr hab. Jacka Semaniaka,

Dziekana Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego dr hab. prof. UJK Marka Kątnego

Dyrektora Instytutu Pedagogiki i Psychologii prof. zw. dr hab. Andrzeja Bogaja

10.30 – 12.00 Obrady plenarne (Aula CEART)

Przewodniczą: dr Dorota Koziół, mgr Elżbieta Iwan, mgr Magdalena Gościńiewicz

dr hab. Nicole Battaglia i mgr Aleksandra Provost Elders in French society (Université Charles de Gaulle – Lille, University of Reims Champagne-Ardenne – Francja)

prof. Claudio G. Cortese The construction of organizational well-being: emotional and cognitive issues (Uniwersytet w Turynie, Włochy),

Ph. D. Tatiana Fedirchuk The socio - pedagogical model of a subjective interaction between «experienced» and «young» higher school teachers in the system of continuous «lifelong» education (Uniwersytet im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach – Ukraina)

Ph. D. Larysa Mishchykha Psychological determinants of creative longevity of Seniors (Uniwersytet im. Wasyla Stefanyka Szewczenki w Iwano-Frankowsku – Ukraina)

dr hab. prof. UJK Elżbieta Trafiałek Prevention of social exclusion of older people (UJK w Kielcach – Polska)

dr hab. prof. UP Zofia Szarota – Polscy seniorzy - aktywizacja- rozwój- integracja (Uniwersytet im. Komisji Edukacji Narodowej Kraków - Polska)

12.00-12.30 Przerwa kawowa

12.30-14.00 Obrady plenarne cd.

prof. zw. dr hab. Olga Czerniawska Uniwersytety Trzeciego Wieku we Włoszech (Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi – Polska)

prof. zw. dr hab. Józef Półturzycki – Idea uniwersytetów trzeciego wieku w Polsce – sylwetka profesor Haliny Szwarz (Szkola Wyższa im Pawła Włodkowica w Płocku)

prof. Michał Strocuk – Rola organizacji rządowych i pozarządowych w tworzeniu warunków dla wykorzystania potencjału seniorów na Białorusi (Uniwersytet im. A. Puszkina Brześć – Białoruś)

Ph. D. Olesya Koropetska – Seniors' self-realization as a way of overcoming social exclusion (Uniwersytet im. Wasyla Stefanyka Szewczenki w Iwano-Frankowsku – Ukraina)

prof. Marina Tappashanova – Geronto-education and its formation in Russia (Instytut Nowoczesnego Kształcenia Akademickiego w Moskwie – Rosja)

Ph. D. Roksolyana Zozulyak-Sluchyk Seniors in modern Ukrainian society: social and cultural aspects (Uniwersytet im. Wasyla Stefanyka Szewczenki w Iwano-Frankowsku – Ukraina)

14.00 – 15.00 Obiad

15.00 – 17.00 Warsztaty (do wyboru)

I – **Warsztaty rękodziela artystycznego – wiklina papierowa** (Klub Seniora – mgr Dorota Brzezińska)

II – **Terapia wspomnieniowa** (Ośrodek Wsparcia dla Osób Chorych na Alzheimera – mgr Beata Kuśtowska)

III – **Aktywizacja społeczno-życiowa seniorów poprzez warsztaty autobiograficzne** (Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi -Dr Kamila Lasocińska, Dr J. K. Wawrzyniak)

IV – **Warsztaty zajęć manualnych - filcowanie** (Dom Pomocy Społecznej w Kielcach – mgr Edyta Biała)

17.00 –17.30 Przerwa kawowa

17.30-18.30 Program artystyczny Kabaretu Seniorów „Trzeci Bieg“ (prezentacja dorobku artystycznego słuchaczy Świętokrzyskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Kielcach)

19-00 Uroczysta kolacja (Hotel ECHO w Cedzynie)

Czwartek 9 MAJA 2013

9.30-11.00 Obrady plenarne

Massimo Romanelli / Małgorzata Stawiak-Ososińska EduCare Project Dissemination Panel / Promocja Projektu EduCare (Uniwersytet Tuscia Viterbo – Włochy / UJK w Kielcach - Polska)

profesor Gianluca Biggio The relationship with the elderly person (Uniwersytet Tuscia Viterbo - Włochy)

profesor Aurora Szentagotai -Tatar, Prof. Daniel David, David Opris Effects of cognitive-behavioral interventions on the quality of life and social functioning of older adults (Uniwersytet Babes-Bolyai Cluj - Rumunia)

professor Rosa M. Baños, professor Soledad Quero, E. Etchemendy, D. Castilla, C. Botella The butler system: an active aging technology (Uniwersytet Jaume, Castellón - Hiszpania)

Roberto Vardisio – Use of TEL in training: applications for adults and young people – (Entropy Knowledge Network, Rzym - Włochy)

11.00 – 11.30 Przerwa kawowa

11.30 - 13.30 Obrady w sekcjach

13.30 – 14.15 Obiad

14.15 – 15.45 Obrady w sekcjach

15.45 – 16.00 Sprawozdanie przewodniczących z obrad w sekcjach. Podsumowanie i zakończenie konferencji

SEKCJE

SEKCJA I

Diagnoza i ocena sytuacji demograficznej, zdrowotnej, społecznej i rodzinnej seniorów – ujęcie historyczno – komparatystyczne

Moderatorzy dr Małgorzata Stawiak-Ososińska, David Opris

dr hab. prof. APS Hanna Markiewiczowa Tradycje opieki nad starcami w działalności Towarzystw Dobroczynności Wileńskiego i Warszawskiego (APS Warszawa – Polska)

dr Anna Szylar – „W starości była wielką nieprzyjaciółką próżnowania...” – o jesieni życia mniszek polskich w XVII-XIX wieku. (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Woj. S. Tarnowskiego w Tarnobrzegu)

dr Małgorzata Stawiak-Ososińska – A status and a role of an elderly woman in social and family life in the first half of the 19th century in the Kingdom of Poland (UJK w Kielcach – Polska)

dr Ewa Kula – *Panis bene merentium*, or retired secondary school teachers in the Kingdom of Poland (UJK w Kielcach – Polska)

Ph. D. Valentyna Zvozdetska Education for adults as direction of activity of public organizations of Bukovina (end of the 19th – 30 years of the 20th century) (Uniwersytet im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach – Ukraina)

dr Paulina Forma – Senior w rodzinie wielodzietnej a współczesne przemiany modelu dużej rodziny (UJK w Kielcach – Polska)

dr Małgorzata Wolska-Długosz – Przeobrażenia roli seniorów w zmieniającej się rzeczywistości społecznej XX-XXI wieku (UJK w Kielcach – Polska)

dr Lidia Domańska Sytuacja osób starszych na rynku pracy (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie – Polska)

dr Inna Perepeliuk Adult personality as a factor in socialization of a child in the views of western Ukrainian teachers (late 19th and early 20th century) (Uniwersytet im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach – Ukraina)

dr Marta Wilk – The elderly as victims of crime (UJK w Kielcach – Polska)

dr Hanna Wiśniewska-Śliwińska – Ocena sytuacji zdrowotnej seniorów- na podst. Badań z terenu woj. Śląskiego (Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie – Polska)

dr Teresa Chmiel – Oblicza starości – między wykluczeniem a inkluzją (Dolnośląska Szkoła Wyższa we Wrocławiu – Polska)

prof. zw. dr hab. Andrzej Jopkiewicz, mgr Arleta Adamiak – Próba oceny sytuacji życiowej osób starszych zamieszkałych w mieście średniej wielkości (UJK w Kielcach – Polska)

prof. zw. dr hab. Andrzej Jopkiewicz, dr Agata Jopkiewicz, mgr Anna Woźniak – Sytuacja ekonomiczno-społeczna a stan zdrowia, jakość życia, aktywność i zaradność życiowa osób starszych (UJK w Kielcach – Polska)

mgr Wioletta Szumilas-Praszek - Demographic and social aspects of getting old in Europe and in Poland. Young people towards seniors (based on own research) (UJK w Kielcach – Polska)

dr Agnieszka Przychodni Menopauza jako zjawisko biologiczne i społeczne (UJK w Kielcach – Polska)

SEKCJA II

Opieka i terapia – poszukiwanie jedności w różnorodności

Moderatorzy dr Sławomir Chrost, Profesor Gianluca Biggio

dr Renata Brzezińska - Z badań nad działalnością Kujawsko-Dobrzyńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku we Włocławku (Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku – Polska)

dr Beata Zięba-Kołodziej Problemy osób opiekujących się swoimi bliskimi seniorami (Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. prof. Stanisława Tarnowskiego w Tarnobrzegu – Polska)

dr Małgorzata Porąbaniec Dom opieki rodzinnej jako nowa instytucja realizująca działalność pomocową na rzecz osób starych i niepełnosprawnych (UJK w Kielcach – Polska)

ks. dr Adam Perz Troska duszpasterska o ludzi starszych (KUL Lublin – Polska)

dr Monika Wojtkowiak, mgr Katarzyna Potaczała-Perz Poradnictwo wobec potrzeb seniorów (UJK w Kielcach – Polska)

dr Karol Bidziński Hierarchia wartości i poczucie sensu życia deklarowane przez osoby w okresie późnej dorosłości – mieszkańców domów pomocy społecznej (UJK w Kielcach – Polska)

Ph. D. Walentyna Radczuk Psychological readiness for marital and family relationships at different periods of adulthood (Uniwersytet im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach – Ukraina)

dr Sławomir Chrost Starość zakorzeniona w Biblii (UJK w Kielcach – Polska)

SEKCJA III

Edukacja „do” i „w” starości

plaszczyną kreacji przestrzeni życiowej seniorów

Moderatorzy dr Agnieszka Szplit, Roberto Vardisio

dr Grażyna Kowalik Twórcza aktywność starszych osób (UJK w Kielcach – Polska)

dr Iwona Mandrzejewska-Smól Determinanty i wymiary aktywności umysłowej osób starszych w kontekście problematyki przystosowania do starości (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy – Polska)

Ph. D. Ludmiła Timchuk The role of adults education in providing public grammar accuracy (Uniwersytet im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach – Ukraina)

dr Edward Szkoda Edukacyjne aspekty więzi międzypokoleniowych seniorów z ich wnukami (Uniwersytet Opolski – Polska)

dr Marlena Kilian Podróż nauką, nauka podróży. Nowoczesna edukacja osób w zaawansowanym wieku realizowana przez Elderhostel (UKSW Warszawa – Polska)

Ph. D. Maria Olijnik Features of professional teacher (in the opinion of retired teachers) (Uniwersytet im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach – Ukraina)

Ph. D. Sergiej Medyński Higher education of the USA through statistic data (Uniwersytet im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach – Ukraina)

Ph. D. Larysa Maksymiuk Rola edukacji w życiu seniorów (Uniwersytet im. A. Puszkina w Brześciu – Białoruś)

Dr Agnieszka Szplit Teaching Seniors- chosen pedagogical and methodological aspects with references to Edu.Care project objectives

Ph. D. Ewelina Zakchanna Health improvement of pupils as priority direction of extra-curricula work (Uniwersytet im. Jurija Fedkowycza w Czerniowcach – Ukraina)

SEKCJA IV

Aktywizacja społeczno- życiowa seniorów – badania i praktyka *Moderatorzy dr Agata Chabior, Professor Soledad Quero Castellano*

dr hab. Prof. UJK Irena Pufal-Struzik Creativity in promoting active living among seniors (UJK w Kielcach – Polska)

dr Agata Jopkiewicz, dr Magdalena Lelonek Gerontopedagogiczny postulat aktywności fizycznej seniorów (UJK w Kielcach – Polska)

dr Elżbieta Woźnicka Aktywizacja seniorów na wsi jako problem jednostkowy i społeczny (Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi - Polska)

dr Anna Kieszkowska Jedni dla drugich- konieczność czy obowiązek społeczeństwa? (UJK w Kielcach – Polska)

dr Renata Kowal Prawo do „bycia“ aktywnym – dylemat seniorów (Wszehnica Świętokrzyska Kielce – Polska)

dr Agata Kotowska Aksjologiczne, ekonomiczne i kulturowe uwarunkowania aktywizacji osób starszych w Polsce (Uniwersytet Rzeszowski – Polska)

dr Agnieszka Przychodni, dr Magdalena Lelonek Wybrane formy rekreacji ruchowej jako element aktywnego starzenia się (UJK w Kielcach – Polska)

dr Agata Jopkiewicz, dr Magdalena Lelonek Aktywności fizyczna jako czynnik protekcyjny procesu „poznawczego starzenia się (UJK w Kielcach – Polska)

dr Anna Leszczyńska-Rejchert Aktywizacja seniorów poprzez edukację międzypokoleniową (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie – Polska)

dr Joanna Górna Aktywizacja społeczno-życiowa seniorów w praktyce Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Akademii Jana Długosza w Częstochowie (Akademia Jana Długosza Częstochowa – Polska)

dr Aleksandra Lubczyńska Biblioteki a czytelnicy seniorzy – na przykładzie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach (UJK w Kielcach – Polska)

dr Kamila Lasocińska, dr Joanna K. Wawrzyniak Aktywizacja społeczno- życiowa seniorów poprzez warsztaty autobiograficzne – prezentacja założeń autorskiego programu i rozwiązań praktycznych (Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna w Łodzi – Polska)

dr Dorota Rynkowska, dr Katarzyna Błaszczuk Integracja seniorów w zakresie aktywności społecznej (Uniwersytet Rzeszowski – Polska)

mgr Ryszard Majer Aktywizacja osób starszych w środowisku wiejskim - możliwości i ograniczenia (Akademia Jana Długosza w Częstochowie – Polska)

dr Ryszard Błaszkwicz @ctive senior - effective initiatives to overcome digital exclusion (UJK w Kielcach – Polska)

mgr Aleksandra Gancarz Wolontariat francuskich seniorów (Uniwersytet Śląski Katowice – Polska)

dr Agata Chabior Wiedza umiejętności i kompetencje opiekuna osoby starszej – założenia a rzeczywistość (UJK w Kielcach – Polska)